

Dagens tema

- Bit-fikling
- Makroer
- Blanding av C og assemblerkode
- Mer om Core War

INF1070

Bit-fikling

Når alt er bit, gir det oss som programmerere nye muligheter.

Er maskinen big-endian?

Denne funksjonen tester det:

```
.globl bigendian
# Navn: bigendian
# Synopsis: Er denne maskinen big-endian?
# C-signatur: int bigendian (void)
# Registre: EAX - test-byte or resultat

bigendian:
    pushl   %ebp           # Standard
    movl   %esp,%ebp      # funksjonsstart.

    movb   endian+3,%al   # Hent «siste» byte av 1
    andl   $1,%eax        # og test det.
                                # (Og null ut resten av EAX.)

    popl   %ebp           # Standard
    ret                                # retur.

.data
endian: .fill 1           # 0,0,0,1 eller 1,0,0,0
```

INF1070

Hvordan lagres flyt-tall?

Vi kan bruke assemblerkode til å flytte innholde av en float til en byte-vektor og dermed unngå typereglerne i høynivåspråk.

```
.globl float2byte
# Navn: float2byte
# Synopsis: Viser hvordan en float lagres i 4 byte
# C-signatur: void float2byte (float f, unsigned char b[])
# Registre: EAX - f
#           EDX - b (dvs adressen)

float2byte:
    pushl   %ebp           # Standard
    movl   %esp,%ebp      # funksjonsstart.

    movl   8(%ebp),%eax    # f
    movl   12(%ebp),%edx   #
    movl   %eax,(%edx)    # *b = /* uten konvertering */

    popl   %ebp           # Standard
    ret                                # retur.
```

INF1070

INF1070

```
#include <stdio.h>
typedef unsigned char byte;
extern int bigendian (void);
extern void float2byte(float f, byte b[]);

void test (float f)
{
    byte b[4];
    float2byte(f, b);
    if (bigendian())
        printf("10.3f lagres som %02x %02x %02x %02x\n",
            f, b[0], b[1], b[2], b[3]);
    else
        printf("10.3f lagres som %02x %02x %02x %02x\n",
            f, b[3], b[2], b[1], b[0]);
}

int main (void)
{
    test(0.0); test(1.0); test(-12.8125);
    return 0;
}
```

gir resultatet

```
0.000 lagres som 00 00 00 00
1.000 lagres som 3f 80 00 00
-12.812 lagres som c1 4d 00 00
```

Dette kan vi også gjøre i C ved hjelp av en spesiell konstruksjon:

En **union** plasserer sine elementer *oppå* hverandre.

```
int bigendian (void)
{
    union endian {
        int v;
        unsigned char b[4];
    } e;

    e.v = 1;
    return e.b[3];
}
```

```
void float2byte (float f, unsigned char b[])
{
    union f2b {
        float f;
        unsigned char b[4];
    } u;
    int i;

    u.f = f;
    for (i = 0; i < 4; ++i) b[i] = u.b[i];
}
```

INF1070

I C har vi også mulighet til å omgå typeregulene ved å bruke pekere:

```
int bigendian (void)
{
    int v = 1;

    return *((unsigned char*)&v) == 0;
}
```

```
void float2byte (float f, unsigned char b[])
{
    int i;

    for (i = 0; i < 4; ++i)
        b[i] = ((unsigned char *)&f)[i];
}
```

INF1070

Pakking av bit

Noen ganger ønsker vi å pakke flere datafelt inn i ett ord

- for å spare plass
- for å programmere nettverk

Ved hjelp av skifting og masking kan vi hente frem bit-felt:

```
.globl bit2til4
# Navn: bit2til4
# Synopsis: Henter bit 2-4.
# C-signatur: int bit2til4 (int v)
# Register: EAX - arbeidsregister

bit2til4:
    pushl   %ebp                # Standard
    movl   %esp,%ebp          # funksjonstart.

    movl   8(%ebp),%eax        # Hent v og
    sarl   $2,%eax            # skift 2 mot høyre.
    andl   $0x7,%eax          # Fjern alt uten
                                # 3 nederste bit.

    popl   %ebp                # Standard
    ret                               # retur.
```

INF1070

Vi kan også sette inn bit, men da må vi bruke en maske:

```
.globl set2til4
# Navn: set2til4
# Synopsis: Bytter ut bit 2-4 med gitt verdi.
# C-signatur: int set2til4 (int orig, int v2til4)
# Register: EAX - arbeidsregister

set2til4:
    pushl   %ebp                # Standard
    movl   %esp,%ebp          # funksjonstart.

    movl   8(%ebp),%eax        # Hent opprinnelig verdi
    andl   $0xfffffe3,%eax    # og null ut bit-feltet.
    movl   12(%ebp),%ecx       # Hent ny verdi og sørg
    andl   $0x7,%ecx          # for at den ikke er for stor.
    sarl   $2,%ecx            # Skift på plass
    orl    %ecx,%eax          # og sett inn.

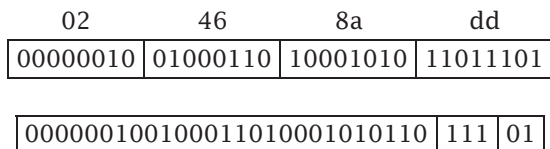
    popl   %ebp                # Standard
    ret                               # retur.
```

INF1070

Resultatet blir

```
struct {0x1; 0x7; 0x123456;} lagres som dd 8a 46 02
```

som kan tolkes slik:

INF1070

Dette kan vi også gjøre i C:

```
#include <stdio.h>

struct data {
  unsigned int a: 2;
  unsigned int b: 3;
  unsigned int c:27; } pakket;

extern float2byte (struct data d, unsigned char byte[]);
/* Egentlig er denne funksjonen for float->byte,
   men det vet ikke C-kompilatoren. */

int main (void)
{
  unsigned char b[4];

  pakket.a = 1; pakket.b = 7; pakket.c = 0x123456;
  float2byte(pakket, b);
  printf("struct {0x%x; 0x%x; 0x%x;} lagres som %02x %02x %02x\n",
        pakket.a, pakket.b, pakket.c, b[0], b[1], b[2], b[3]);
  return 0;
}
```

INF1070

INF1070

Makroer

Ofte gjentar man kodelinjer når man skriver assemblerkode. Da kan det lønne seg å definere en *makro*:

```
.macro heap size
  .long \size-4
  .fill \size-8
  .long 1
  .endm

.global myheap
myheap: heap 4096
var: .long 0x12345678
```

INF1070

Enkelt-bit

Det finnes fire operasjoner for å jobbe med enkelt-bit:

```
btl gjør ingenting
btlc snur bit-et
btrl nuller bit-et
btsl setter bit-et
```

Alle kopierer dessuten det opprinnelige bit-et til C-flagget.

```
btl $2,%eax # Sjekker bit 2 i EAX.
```

Hele byte

Når vi jobber med hele byte, har vi direkte tilgang til dem.

Nye instruksjoner

Man kan også bruke makroer til å definere instruksjoner man savner:

```
.macro clrb reg
xorw \reg,\reg
.endm

.macro clrw reg
xorw \reg,\reg
.endm

.macro clrl reg
xorl \reg,\reg
.endm

.global f
f: clrl %eax
ret
```

Tese

God bruk av makroer gjør programkoden bedre, men dårlig bruk av makroer gjør den mye verre.

INF1070

En makro er tekst som settes inn under assembleringen.

```
> > gcc -c -Wa,-a1 gdl.s
1  .macro clrb reg
2  xorw \reg,\reg
3  .endm
4  .macro clrw reg
5  xorw \reg,\reg
6  .endm
7  .macro clrl reg
8  xorl \reg,\reg
9  .endm
10 .global f
11 f: clrl %eax
12 ret
```

INF1070

Å blande C og assemblerkode

```
#include <stdio.h>

typedef unsigned int uint;

uint mult (uint a, uint b)
{
    return a*b;
}

int main (void)
{
    uint res = 1;
    int i;

    for (i = 1; i <= 12; ++i) {
        res = mult(res,10);
        printf("%2d:%14u\n", i, res);
    }

    return 0;
}
```

Dette programmet gir galt svar:

```
1: 10
2: 100
3: 1000
4: 10000
5: 100000
6: 1000000
7: 10000000
8: 100000000
9: 1000000000
10: 1410065408
11: 1215752192
12: 3567587328
```

INF1070

Avansert bruk av makroer
Kombinert med tester har man nesten et eget programmeringsspråk:

```
1  .macro intsf from, to
2  .long \from-\to
3  .fill (\to-\from)/\size-1, \size
4  .endm
5  .tbl intsf
6  .tbl intsf
7  .tbl intsf
8  .tbl intsf
9  .tbl intsf
10 .tbl intsf
11 .tbl intsf
12 .tbl intsf
```

INF1070

La oss bruke assemblerkode til å addere i stedet:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

typedef unsigned int uint;

uint mult (uint a, uint b)
{
    uint res, top;
    asm("mull %%edx" :
        "=a" (res), "=d" (top) : "a" (a), "d" (b));
    if (top) {
        fprintf(stderr, "\n**Overflow**\n"); exit(1);
    }
    return res;
}

int main (void)
{
    uint t = 1;
    int i;

    for (i = 1; i <= 12; ++i) {
        t = mult(t,10);
        printf("%2d:%14u\n", i, t);
    }
}
```

```
1:          10
2:          100
3:         1000
4:         10000
5:        100000
6:       1000000
7:      10000000
8:     100000000
9:    1000000000

**Overflow**
```

INF1070

«Funksjonen» asm

Man skriver «inline assembly» med en asm-konstruksjon. Den har inntil fire deler adskilt med kolon(!):

- 1 selve koden
- 2 utparametre
- 3 innparametre
- 4 ekstra registre

Assemblerkoden

Koden skrives som vanlig assemblerkode, men

- registre angis som `%%eax`
- `%0, %1, ...` angir parametre
- flere instruksjoner skilles med `\n`

INF1070

Kompilatoren gcc genererte denne koden

```
mult:
    pushl   %ebp
    movl   %esp, %ebp
    subl   $24, %esp
    movl   8(%ebp), %eax
    movl   12(%ebp), %edx

#APP
    mull  %edx
#NO_APP

    movl   %eax, -4(%ebp)
    movl   %edx, %eax
    movl   %eax, -8(%ebp)
    cmpl   $0, -8(%ebp)
    je     .L5
    movl   $.LCO, 4(%esp)
    movl   stderr, %eax
    movl   %eax, (%esp)
    call  fprintf
    movl   $1, (%esp)
    call  exit

.L5:
    movl   -4(%ebp), %eax
    leave
    ret
```

fra funksjonen

```
uint mult (uint a, uint b)
{
    uint res, top;
    asm("mull %%edx" :
        "=a" (res), "=d" (top) : "a" (a), "d" (b));
    if (top) {
        fprintf(stderr, "\n**Overflow**\n"); exit(1);
    }
    return res;
}
```

INF1070

Parametrene

Ut- og innparametre bruker en spesiell notasjon

"xxx" (*var*)

som tolkes slik:

- Variabelen forteller hvilken C-variabel det dreier seg om.
- Spesifikasjonen *xxx* legger restriksjoner på hvorledes variabelen kommer til assemblerkoden:
 - a register `%EAX`
 - b register `%EBX`
 - r et vilkårlig register
 - m minnet
 - g ingen restriksjoner
 - n samme som parameter nr *n*
 - = variabelen blir endret

Ekstra registre

Her angis om man bruker (dvs ødelegger) andre registre enn parametrene.

INF1070

Dette testprogrammet

```
int main (void)
{
    uint val = 0xffffffff;
    int i;

    for (i = 1; i <= 12; ++i) {
        val = add(val,10);
        printf("%2d:%14u\n", i, val);
    }
    return 0;
}
```

gir dette resultatet:

```
1: 4294967242
2: 4294967252
3: 4294967262
4: 4294967272
5: 4294967282
6: 4294967292

** Overflow **
```

Et eksempel til

Denne funksjonen sjekker en addisjon ved å se om C-flagget blir satt:

```
uint add (uint a, uint b)
{
    uint res, carry;
    asm("xorl %%edx, %%edx\n addl %3,%0\n adcl %%edx, %%edx\n movl %%edx,%1"
        : "=r" (res), "=g" (carry)
        : 0, (a), (b)
        : "edx");
    if (carry) {
        fprintf(stderr, "\n** Overflow **\n");
        exit(1);
    }
    return res;
}
```

INF1070

Oppsummering

(«Språket» for blandingskode er ganske mye rikere enn det som er nevnt hittil.)

- + Blandingskode kan gi tilgang til maskinressurser som ikke kan nås fra høynivåspråket.
- + Det er en liten hastighetsgevinst i å slippe call+ret.
- + Man reduserer antall filer.
- Programmene er like lite portable som assemblerfiler.
- Man må lære et nytt «språk» for å programmere blandingskode.
- Koden blir mindre oversiktlig.
- Man er aldri sikker på om kompilatoren genererer riktig kode.

Assemblerkoden tolkes slik:

- Koden inneholder fire instruksjoner:

xorl	%edx,%edx	# Nullter ut EDX
addl	b,%res	# Addisjonen
adcl	%edx,%edx	# Flytt C-Flagg til EDX
movl	%edx,%carry	# og så til carry.

- Det er to utparametre som begge endres: **res** må være i et register **carry** kan være i hva som helst
- Det er to innparametre: **a** er i samme register som **res** **b** kan være hvor som helst
- Registeret **%EDX** blir ødelagt.

INF1070

Litt mer om Core War

I *Core War* kan et program lage en kopi av seg selv et annet sted i minnet, og så kjøre de to i parallell:

```
; The 'turtle'  
; (Creates concurrent copies of itself.)  
  
Turtle  
    mov    #10,Counter  
    mov    #3,From  
    add    #123,To  
Loop  mov    <From, <To  
    djz    Loop, Counter  
    spl    Turtle  
    jmp    @To  
  
From  dat    $0  
To    dat    $0  
Counter dat    $0  
end    Turtle
```

INF1070